Các nhà khoa học hàng đầu thế giới thảo luận về Vũ trụ học

Tại Hội nghị khoa học quốc tế lần thứ 29 "PASCOS - Hạt, Dây và Vũ trụ học", Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Huỳnh Thành Đạt khẳng định, để tiếp tục thúc đẩy nghiên cứu khoa học cơ bản ở Việt Nam hướng đến các kết quả nghiên cứu xuất sắc, bên cạnh việc đẩy mạnh nuôi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực nghiên cứu khoa học cơ bản cần tăng cường đầu tư hạ tầng nghiên cứu KH&CN và tài trợ các nhiệm vụ nghiên cứu KH&CN.

Hội nghị được tổ chức trong khuôn khổ Chương trình "Gặp gỡ Việt Nam" lần thứ 20, tại Trung tâm Quốc tế khoa học và Giáo dục liên ngành (Trung tâm ICISE), tỉnh Bình Định từ ngày 8-13/7/2024 với sự tham dự của hơn 100 nhà khoa học trong lĩnh vực vật lý hạt và vũ trụ học đến từ 27 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

Tăng cường hợp tác quốc tế trong nghiên cứu khoa học cơ bản

Phát biểu tại Hội nghị, Bộ trưởng Huỳnh Thành Đạt đánh giá cao ý nghĩa khoa học và tầm quan trọng của Hội nghị đã được tổ chức liên tục từ năm 1990 đến nay và là một trong những chuỗi hội nghị quốc tế uy tín về vũ trụ học trên thế giới. Đặc biệt, Chính phủ Việt Nam luôn quan tâm phát triển ngành khoa học cơ bản. Các chương trình nghiên cứu khoa học cơ bản trong nhiều lĩnh vực đã được triển khai từ nhiều năm nay.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt phát biểu tại Hội nghị.

Từ năm 2009 Quỹ Phát triển KH&CN Quốc gia (Nafosted) luôn ưu tiên dành phần lớn kinh phí tài trợ các đề tài nghiên cứu khoa học cơ bản, đồng hành hỗ trợ các nhà khoa học thực hiện và hợp tác quốc tế trong nghiên cứu khoa học cơ bản.

Các chương trình phát triển khoa học cơ bản cấp quốc gia, trong đó bao gồm Chương trình phát triển vật lý đã được thực hiện liên tục từ năm 2016, với các hướng ưu tiên trong một số lĩnh vực mà Việt Nam có thế mạnh như: vật lý lý thuyết và tính toán, vật lý các chất đậm đặc, quang lượng tử, vật lý hạt nhân… Đồng thời, chương trình cũng đẩy mạnh nghiên cứu cơ bản định hướng ứng dụng như quan trắc xử lý môi trường, khoa học vật liệu... Ngoài ra, ứng dụng các phương pháp, kỹ thuật vật lý trong các đề tài nghiên cứu thuộc các chương trình KH&CN cấp quốc gia trong thời gian qua đã gia tăng và đạt nhiều kết quả tốt, có thể kể tới như ứng dụng hạt nhân trong công nghiệp, ứng dụng vật lý - kỹ thuật hạt nhân trong môi trường, ứng dụng đồng vị phóng xạ trong ngành thủy văn, trong xác định tuổi mẫu vật; và ứng dụng vật lý trong y khoa…

Bộ trưởng cho rằng, để tiếp tục thúc đẩy nghiên cứu khoa học cơ bản ở Việt Nam hướng đến các kết quả nghiên cứu xuất sắc, đóng góp tích cực cho phát triển bền vững đất nước cũng như đóng góp chung vào kho tàng tri thức của nhân loại, bên cạnh việc đẩy mạnh nuôi dưỡng, phát triển nguồn nhân lực nghiên cứu khoa học cơ bản cần từng bước tăng cường đầu tư hạ tầng nghiên cứu KH&CN và tài trợ cho các nhiệm vụ nghiên cứu KH&CN. Một trong số những giải pháp quan trọng Chính phủ Việt

Nam, Bộ KH&CN luôn quan tâm, ưu tiên là tiếp tục tăng cường hợp tác quốc tế thông qua trao đổi khoa học, tổ chức các nhiệm vụ nghiên cứu chung giữa nhà khoa học Việt Nam và quốc tế, tổ chức các hội nghị, hội thảo quốc tế lớn, thu hút các nhà khoa học xuất sắc đến thực hiện nghiên cứu và trình bày các báo cáo khoa học tại Việt Nam ở tất cả các ngành, lĩnh vực, trong đó có khoa học vật lý.

Hội nghị có sự tham dự của Lãnh đạo Bộ KH&CN, Lãnh đạo UBND tỉnh Bình Định và hơn 100 nhà khoa học trên thế giới.

Theo xếp hạng của tổ chức Scimago, dựa trên số lượng bài báo quốc tế trong lĩnh vực vật lý và thiên văn học của các quốc gia, Việt Nam từ vị trí thứ 60 năm 2013 vươn lên vị trí thứ 46 vào năm 2023. Việt Nam có 01 Trung tâm Vật lý quốc tế được UNESCO công nhận và bảo trợ từ năm 2018. Để có được những thành tựu trên, bên cạnh những chính sách được đề cập, Bộ KH&CN luôn ghi nhận và đánh giá cao những nỗ lực và đóng góp quan trọng của các nhà khoa học trong và ngoài nước, tiêu biểu là GS. Trần Thanh Vân và GS. Lê Kim Ngọc.

Đặc biệt, Bộ KH&CN luôn quan tâm, đánh giá cao hoạt động của Trung tâm ICISE, trân trọng, tôn vinh tâm huyết của GS. Trần Thanh Vân và Hội Khoa học Gặp gỡ Việt Nam đối với hoạt động nghiên cứu khoa học của Việt Nam. Trung tâm ICISE đã và

đang thực hiện tốt sứ mệnh là nơi phát triển khoa học và giáo dục, giúp đỡ các sinh viên và nhà khoa học trẻ Việt Nam hội nhập vào cộng đồng khoa học quốc tế, mang lại cơ hội cho các thế hệ trẻ Việt Nam nâng cao trình độ hiểu biết thông qua việc tham dự các cuộc gặp gỡ và chia sẻ ý tưởng với các đồng nghiệp quốc tế có trình độ cao.

“Tôi mong các nhà khoa học trẻ tham dự Hội nghị hôm nay sẽ được các Giáo sư, các nhà khoa học uy tín trực tiếp chia sẻ, cập nhật những kết quả nghiên cứu mới nhất trong lĩnh vực, cũng như những kinh nghiệm trong hành trinihf làm khoa học. Qua đó, các nhà khoa học trẻ sẽ càng thêm yêu khoa học, dám dấn thân vào con đường khoa học và tự tin khám phá những chân trời mới”, Bộ trưởng Huỳnh Thành Đạt bày tỏ tin tưởng.

Chia sẻ kết quả nghiên cứu mới nhất trong lĩnh vực Vật lý

GS. Trần Thanh Vân, Chủ tịch Hội Khoa học Gặp gỡ Việt Nam, Giám đốc Trung tâm ICISE cho biết, Hội nghị là diễn đàn cho các nhà khoa học, nhà nghiên cứu cùng nhìn lại và thảo luận sâu hơn về các tiến bộ trong lĩnh vực vật lý hạt, lý thuyết dây, vũ trụ học và những khám phá quan trọng được thực hiện trong vài năm gần đây như tính chất của các hỗn hợp neutrino, hạt Higgs và sóng hấp dẫn. GS. Trần Thanh Vân cũng đặc biệt gửi lời cảm ơn tới Bộ trưởng Huỳnh Thành Đạt và Bộ KH&CN đã luôn quan tâm, hỗ trợ và đồng hành với Hội Khoa học Gặp gỡ Việt Nam trên con đường phát triển khoa học và giáo dục để TP. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định trở thành thành phố khoa học đầu tiên của cả nước.

GS. Trần Thanh Vân phát biểu tại Hội nghị.

Theo Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Bình Định Nguyễn Tuấn Thanh, Hội nghị được tổ chức với mục đích tập hợp các nhà khoa học từ khắp nơi trên thế giới để chia sẻ kết quả nghiên cứu mới nhất về các vấn đề liên quan đến vật lý hạt cơ bản, vũ trụ học và tiếp tục củng cố sự hợp tác cho nghiên cứu, giáo dục giữa các nhà khoa học giữa các quốc gia.

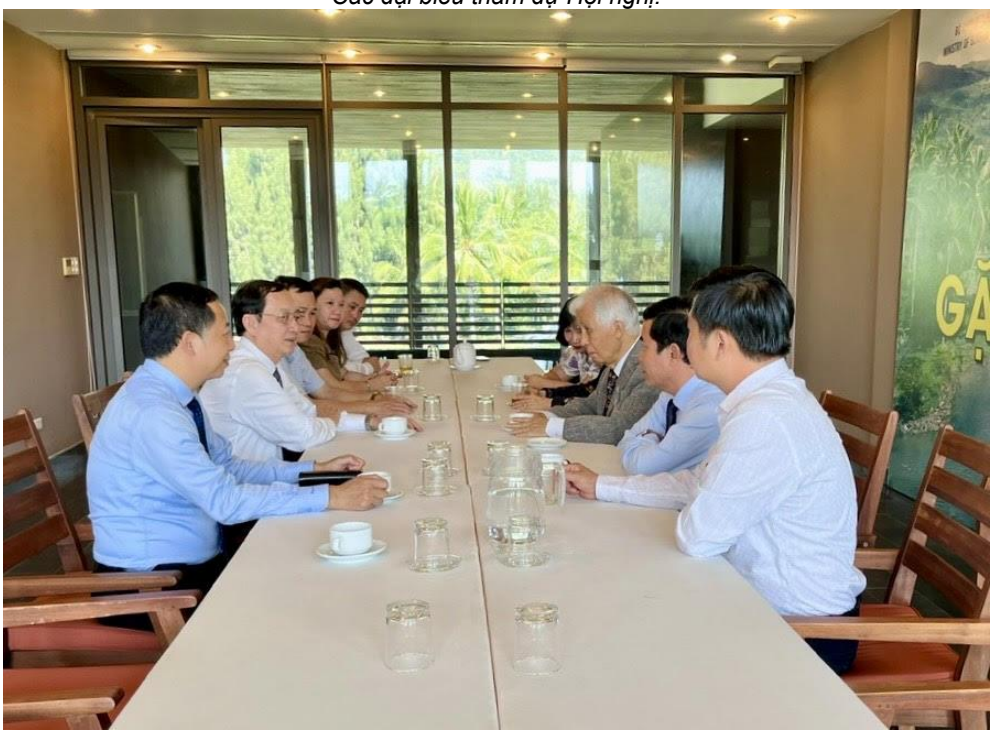
Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Bình Định Nguyễn Tuấn Thanh phát biểu tại Hội nghị.

“Sau Hội nghị, các chuyên gia, nhà khoa học sẽ quay trở lại Bình Định, không chỉ để tham dự các cuộc gặp gỡ khoa học mà còn hỗ trợ, giúp đỡ Bình Định phát triển khoa học, giáo dục và các lĩnh vực kinh tế - xã hội khác để Bình Định thực sự trở thành một điển hình phát triển bền vững dựa trên nền tảng KH&CN”, ông Nguyễn Tuấn Thanh bày tỏ mong muốn.

Đánh giá Trung tâm ICISE là một địa điểm quan trọng đánh dấu mối quan hệ hữu nghị giữa hai quốc gia Pháp và Việt Nam, Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Cộng hòa Pháp tại Việt Nam Olivier Brochet cho biết, mối quan hệ giữa hai nước trong lĩnh vực khoa học trong ba thập kỷ qua đã chứng kiến sự hợp tác chặt chẽ và hiệu quả. Trong đó, Trung tâm Nghiên cứu Khoa học Quốc gia Pháp là một đối tác quan trọng với hơn 200 dự án trao đổi khoa học giữa các nhà khoa học Pháp và Việt Nam mỗi năm từ các lĩnh vực: sinh thái học nhiệt đới đến toán học và vật liệu composite. Ngoài ra, Pháp còn có các tổ chức nghiên cứu có mặt thường xuyên tại Việt Nam như: Viện Nghiên cứu và Phát triển Pháp (IRD) hợp tác chặt chẽ với nhiều nhà khoa học Pháp và Việt Nam về các chủ đề cấp thiết và quan trọng trong hải dương học, chống kháng thuốc và nhiều lĩnh vực liên quan đến phát triển; Trung tâm Hợp tác Quốc tế Nghiên cứu Nông nghiệp phục vụ Phát triển Pháp (CIRAD) - một tổ chức nghiên cứu nông học, gắn bó mật thiết với các nhà nghiên cứu Việt Nam để tìm kiếm các giải pháp sinh thái nông nghiệp giúp Việt Nam tiếp tục phát triển đồng thời bảo tồn đa dạng sinh học…

Các đại biểu tham dự Hội nghị.

Trong khuôn khổ Hội nghị, Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt gặp gỡ, trao đổi về hoạt động của Trung tâm ICISE với GS. Trần Thanh Vân, Chủ tịch Hội Gặp gỡ Việt Nam.

Hội nghị PASCOS "Hạt, Dây và Vũ trụ học lần thứ 29" quy tụ nhiều diễn giả là chuyên gia, nhà nghiên cứu, nhà khoa học hàng đầu thế giới trong lĩnh vực vật lý: GS. Atish Dabholkar (Giám đốc Trung tâm Vật lý Lý thuyết Quốc tế Abdus Salam (ICTP), Ý), GS. David Kaplan (Đại học Washington, Mỹ), GS. Pran Nath (Đại học Northeastern, Mỹ), GS. James Pinfold (Đại học Alberta, Canada), GS. Michael Ramsey-Musolf (Đại học Massachusetts Amherst, Mỹ).
Trước đó, vào năm 2016, Hội nghị quốc tế PASCOS - Hạt, Dây và Vũ trụ học lần thứ 22 cũng đã được tổ chức thành công tại Quy Nhơn với sự tham gia của GS. Takaaki Kajita (Nhật Bản) - nhà khoa học từng đoạt giải Nobel Vật lý năm 2015.

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST).